

Notat om sanktioner for udeblivelse fra samtale og nedsættelse af hjælpen ved afvisning af tilbud efter aktivloven

Til brug for tema-ankemøde i uge 36, 2020

Indhold

- I. Indledning
- II. Lovgrundlag
- III. Generelt - kommunens vejledningspligt i sanktionssager – aktivlovens § 35
- IV. Overgangsbestemmelsen – personer, der allerede modtog hjælp pr. 1. januar 2020
- V. Vejledning i forbindelse med indkaldelse til første jobsamtale
- VI. Fradragets størrelse
- VII. Fradrag i hjælpen for udeblivelse fra samtale– aktivlovens § 37
- VIII. Nedsættelse af hjælp ved afvisning af tilbud – aktivlovens § 39,nr. 3
- IX. Særligt om aktivitetsparate
- X. Praksis – Ankestyrelsens principafgørelser
- XI. De konkrete mødesager

I. Indledning

6 af sagerne på dette tematiserede møde handler om, hvornår kommunen kan sanktionere en borger, der modtager kontanthjælp, uddannelseshjælp, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse ved udeblivelse fra jobsamtale i kommunen. En enkelt sag handler om, nedsættelse af hjælpen, fordi borgeren har afvist et tilbud, som kommunen har henvist borgeren til.

Sanktionsreglernes formål er at sikre, at borgere, der modtager kontanthjælp, uddannelseshjælp, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse opfylder betingelserne om at stå til rådighed.

Den 1. januar 2020 trådte de nye regler om sanktioner i kraft. De nye regler indeholder en række initiativer, som skal medvirke til at forenkle og skærpe reglerne om sanktioner i kontanthjælpssystemet, så kommunerne får lettere ved at administrere reglerne og begår færre fejl. De nye regler medfører bl.a. en forenkling af sanktionssystemet med færre

sanktionssatser, klare og konsekvente sanktioner for udlandsophold og uoplyst arbejde samt en forenkling af kommunernes vejledningspligt over for ydelsesmodtagerne. Desuden er den udtømmende liste over rimelige grunde ophævet.

I det følgende gennemgås de nye regler, der er relevante for de sager, der er på dagsordenen.

II. Lovgrundlag

De relevante bestemmelser for sagerne, der er på dagsorden findes i Lov om aktiv socialpolitik (aktivloven), senest bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 247 af 13. marts 2019, som følge af Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love, lov nr. 1558 af 27. december 2019.

Reglerne om kommunernes vejledningspligt mv. fremgår af aktivlovens § 35.

Reglerne ved udeblivelse fra en jobsamtale eller en individuel samtale, herunder en samtale som led i en sygeopfølgning, et møde i rehabiliteringsteamet eller en rådighedsvurdering i jobcenteret, fremgår af aktivlovens § 37.

Reglerne om nedsættelse af hjælpen, hvis en person uden rimelig grund afviser tilbud efter bl.a. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, fremgår af aktivlovens § 39, nr. 3.

Ordlyd af bestemmelserne pr. 1. januar 2020:

§ 13. Det er en betingelse for at få kontanthjælp efter § 11, at ansøgeren ikke har et rimeligt tilbud om arbejde, og at personen aktivt søger at udnytte sine arbejdsmuligheder. Det er en betingelse for at få uddannelseshjælp efter § 11, at ansøgeren står til rådighed for ordinær uddannelse eller en indsats rettet mod ordinær uddannelse. Ansøgerens ægtefælle skal også udnytte sine arbejds- eller uddannelsesmuligheder.

...

Stk. 7. Ønsker ansøgeren eller dennes ægtefælle at modtage eller modtager ansøgeren eller dennes ægtefælle hjælp som uddannelses- eller jobparat, har den person, som har en rimelig grund, ikke pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder ved at deltage i tilbud om uddannelse eller arbejde efter stk. 1, tilbud eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger m.v. efter stk. 5 eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i form af aktiviteter pålagt efter § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats efter stk. 6.

Stk. 8. Ønsker ansøgeren at modtage eller modtager ansøgeren hjælp som aktivitetsparat, skal kommunen vurdere, om der i det enkelte tilfælde foreligger andre forhold end de rimelige grunde, som kan indgå i vurderingen efter stk. 7 og regler fastsat i medfør af stk. 15, der kan begrunde, at den pågældende ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder, herunder vurdere, om en sanktion vil fremme personens rådighed. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for ansøgerens eller modtagerens ægtefælle.

...

§ 35. Har kommunen ikke vejledt en person, jf. 2. og 3. pkt., inden indkaldelsen til den første jobsamtale efter anmodning om hjælp, kan kommunen, når den indkalder personen til den første jobsamtale, vejlede personen skriftligt om, at personen skal møde til jobsamtalen, og at hvis personen udebliver uden rimelig grund fra jobsamtalen, vil personen blive sanktioneret med en sanktionssats for hver dag, personen udebliver. Fradrag i eller nedsættelse eller ophør

af hjælpen efter §§ 36-40 a er i øvrigt betinget af, at kommunen vejleder ansøgeren eller modtageren af hjælp om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med hjælpen. Kommunen skal

- 1) senest ved første jobsamtale drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, der tager hensyn til den pågældendes situation, herunder at vejledningen er givet under hensyn til personens forudsætninger,
- 2) senest ved første jobsamtale sikre, at vejledningen udleveres skriftligt til personen, og at vejledningen umiddelbart herefter sendes til personen,
- 3) sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år, og
- 4) sikre, at vejledningen gennemgås hyppigere, hvis
 - a) kommunen konkret vurderer, at personen har behov for det, eller
 - b) personen anmoder kommunen om vejledning.

...

Stk. 3. Fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen sker med virkning fra den dag, hvor ansøgeren eller modtageren af hjælp uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 8 a, 13 eller 13 a, jf. dog § 40 a, stk. 1 og 2. Fradrag og nedsættelser i hjælpen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af fradrag i eller nedsættelse af hjælpen efter §§ 36-40 kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse. For udeblivelser m.v. efter §§ 37-40 er den samlede månedlige opgørelse efter 3. pkt. betinget af, at kommunen i umiddelbar tilknytning til forseelsen oplyser personen om forseelsen og den forestående sanktion.

Stk. 4. Fradrag efter § 36, stk. 2, og §§ 37-38 sker med en sanktionssats pr. dag, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v. Fradraget i hjælpen sker med satsen efter nr. 1-4, uanset om personen får foretaget fradrag i hjælpen som følge af indtægter m.v. Fradraget i en kalendermåned kan ikke overstige den beregnede hjælp efter §§ 22-25 for samme måned. Sanktionssatsen udgør i 2019-niveau:

- 1) 200 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mindre end 5.500 kr. pr. måned.
- 2) 400 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mindst 5.500 kr. og højst 9.700 kr. pr. måned.
- 3) 600 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mere end 9.700 kr. og højst 13.200 kr. pr. måned.
- 4) 700 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mere end 13.200 kr. pr. måned.

Stk. 5. Nedsættelse af hjælpen efter §§ 39 og 40 sker med tre gange sanktionssatsen, jf. stk. 4.

...

Stk. 7. Forud for fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 a til en aktivitetsparat modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp skal kommunen have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en

rimelig grund til udeblivelsen m.v. Har kommunen vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, kan kommunen etablere kontakt til personen via f.eks. en mentor eller et tilbudssted m.v., som personen allerede er i forbindelse med, således at kommunen kan tilvejebringe oplysninger med henblik på en vurdering af, om personen havde en rimelig grund til udeblivelsen m.v. Kontakt kan ligeledes etableres via et familiemedlem, en partsrepræsentant, en værge eller en anden kontaktperson, forudsat at personen eller familiemedlemmet m.v. på forhånd har givet samtykke hertil.

...

§ 37. Hvis en person uden rimelig grund udebliver fra en jobsamtale, herunder en jobsamtale som led i sygeopfølgning, et møde i rehabiliteringsteamet eller en rådighedsvurdering i jobcenteret, foretager kommunen fradrag i hjælpen for de dage, der går, fra personen skulle være mødt til jobsamtalen, rådighedsvurderingen m.v., og indtil kontakten til jobcenteret er genoprettet. Der foretages fradrag i hjælpen for den dag, hvor samtalen, rådighedsvurderingen m.v. skulle have fundet sted, uanset om personen kontakter jobcenteret samme dag.

...

§ 39. Hjælpen nedsættes efter § 40, hvis en person

...

3) uden rimelig grund afviser tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om compensation til handicappede i erhverv m.v., en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder foranstaltninger som led i sygeopfølgning, eller har gentagne udeblivelser herfra og udeblivelserne har et så betydeligt omfang, at det kan sidestilles med en afvisning af tilbuddet, en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet m.v.

...

Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love nr. 1558 af 27. december 2019.

§ 20.

...

Stk. 4. For personer, der på tidspunktet for denne lovs ikrafttræden modtager hjælp efter §§ 22-25, 68, 69 j og 74 a i lov om aktiv socialpolitik, finder de hidtil gældende regler i lov om aktiv socialpolitik i §§ 8 a, 13-13 d, 25 a, 35-43, 69-69 e, 69 k-69 p og 75-77 b, § 80, stk. 1, og §§ 91 og 109 anvendelse, indtil kommunen har givet vejledning i overensstemmelse med § 35, stk. 1, § 69 a, stk. 1, § 69 l, stk. 1, eller § 75 a, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, jf. denne lovs § 1, nr. 16, 40, 44 og 53.

III. Generelt - kommunens vejledningspligt i sanktionssager – aktivlovens § 35

Kommunernes vejledningsindsats er med reglerne gældende fra 1. januar 2020 forenklet både i form og indhold. Denne vejledning indebærer, at kommunen senest ved første jobsamtale efter ansøgningen om hjælp skal drøfte og gennemgå vejledningen om borgeren rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner bundet med hjælpen. Denne vejledningen skal foregå på en måde, der tager hensyn til den pågældendes situation, herunder at vejledningen

er under hensyn til personens forudsætninger. Kommunen skal også sikre, at den skriftlige vejledning udleveres til personen senest ved denne første jobsamtale, og at vejledningen umiddelbart efter samtalen sendes til personen. Kommunen skal sikre, at vejledningen bliver gennemgået og gjort tilgængelig for personen hvert halve år. Vejledningen vil skulle gennemgås hyppigere, hvis kommunen konkret vurderer, at personen har behov for det eller personen anmoder om vejledning.

Det betyder, at følgende betingelser skal være opfyldt, for at kommunen kan sanktionere en borger:

- 1) Kommunen skal senest ved første jobsamtale drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, der tager hensyn til den pågældendes situation, herunder at vejledningen er givet under hensyn til personens forudsætninger,
- 2) Kommunen skal også senest ved første jobsamtale sikre, at vejledningen udleveres skriftligt til personen, og at vejledningen umiddelbart herefter sendes til personen,

Vejledningen skal gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år.

Manglende iagttagelse af vejledningspligten medfører, at kommunen ikke vil kunne træffe afgørelse om fradrag i, nedsættelse eller ophør af uddannelseshjælp, kontanthjælp, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, efter sanktionsbestemmelserne i §§ 36-40 a i lov om aktiv socialpolitik. Det vil også være gældende, hvis kommunen ikke kan dokumentere, at vejledningspligten er opfyldt.

Det bemærkes, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) har udarbejdet brugervenlig pjecer, der skal bidrage til at sikre, at borgerne får den nødvendige vejledning. Kommunerne kan anvende pjecerne, når kommunen skal vejlede om rettigheder og pligter. I samtlige sager, som er på dagsordenen har kommunerne anvendt pjecerne udarbejdet af STAR.

IV. Overgangsbestemmelsen – personer, der allerede modtog hjælp pr. 1. januar 2020

Personer, der på tidspunktet for denne lovs ikrafttræden modtager kontanthjælp, uddannelseshjælp, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, finder de hidtil gældende regler i lov om aktiv socialpolitik i §§ 35-43 anvendelse, indtil kommunen har givet vejledning i overensstemmelse med §§ 35, stk. 1.

I samtlige sager på dagsorden, er der tale om sager, som er afgjort efter de regler som trådte i kraft pr. januar 2020. Sagerne omhandler således situationer, hvor der er ansøgt om hjælp efter den 1. januar 2020, eller hvor kommunen har vejledt personer, der allerede modtog hjælp pr. 1. januar 2020 i overensstemmelse med § 35, stk. 1 (se afsnit 3).

V. Vejledning i forbindelse med indkaldelse til første jobsamtale

Når en borger har ansøgt om hjælp, kan kommunen gennemføre sin vejledningsforpligtelse, som fremgår af § 35 ved første samtale.

Ved indkaldelse til første jobsamtale kan kommunen, når den indkalder borgeren til den første jobsamtale, vejlede personen skriftligt om, at personen skal møde til jobsamtalen, og at hvis personen udebliver uden rimelig grund fra jobsamtalen, vil personen blive sanktioneret med en sanktionssats for hver dag, personen udebliver.

VI. Fradragets størrelse

Pr. 1. januar 2020 er der indført 4 nye sanktionssatser. Størrelsen af sanktionssatsen vil afhænge af borgerens indplacering på fire ydelsesintervaller og reguleres én gang årligt.

Det følger af § 35, stk. 4, at fradraget i en kalendermåned ikke kan overstige den beregnede hjælp for samme måned. Hvis den samlede sanktion, som skal fradrages i hjælpen, overstiger den beregnede hjælp for måneden, medfører dette, at der alene sker fradrag med et beløb svarende til den beregnede hjælp. Den del af sanktionen, som overstiger hjælpen bortfalder herefter og kan således ikke overføres til fradrag i efterfølgende måned.

VII. Fradrag i hjælpen for udeblivelse fra samtale- aktivlovens § 37

Reglerne om sanktioner for udeblivelse har til formål at tydeliggøre over for borgeren, at borgeren skal opfylde sine pligter for at få udbetalt hjælpen, og at det har konsekvenser, hvis han ikke gør det.

Det følger af aktivlovens § 37, at hvis en borger udebliver uden rimelig grund fra samtale, foretages der fradrag for de dage, der går, fra modtageren skulle være mødt til jobsamtalen mv., og indtil kontakten til kommunen igen er genoprettet.

Det er en forudsætning for at foretage fradrag i hjælpen, at borgeren er udeblevet fra samtalen uden en rimelig grund. Kommunen skal derfor altid undersøge om, borgeren har en rimelig grund til at udeblive.

Den tømmende liste over rimelige grunde er ophævet med virkning fra den 1. januar 2020. Det bemærkes dog, at selv om den udtømmende liste ophæves, vil kommunen fortsat ved afgivelsen af tilbud og udeblivelser m.v. skulle tage højde for de 10 rimelige grunde, men andre forhold vil også kunne udgøre en rimelig grund. Afskaffelsen af listen over de rimelige grunde indebærer således en konkret stillingtagen til personens årsag til udeblivelse og en konkret vurdering af, om der er tale om en rimelig grund for at udeblive fra en samtale. Efter den nu ophævede udtømmende liste over de rimelige grunde til udeblivelse, var følgende rimelige grunde:

- Hvis tilbuddet ikke kan anses for et rimeligt tilbud på grund af forhold, der vedrører tilbuddets indhold.
- Hvis den pågældende ikke kan deltage i uddannelse eller arbejde på grund af sygdom, eller der er risiko for, at helbredet forringes, hvis den hidtidige uddannelse eller det hidtidige arbejde fortsættes.
- Hvis afstanden mellem bopæl og uddannelses- eller arbejdssted medfører en urimelig belastning af den pågældende på grund af transportvanskeligheder eller den tid, der går til offentlig transport.
- Barsel mv.
- Hvis den pågældende er nødt til at passe sine børn, og der ikke kan anvises anden pasningsmulighed, f.eks. når barnet er sygt.

- Hvis den pågældende har ret til ferie efter aktivlovens regler.
- Hvis den pågældende aftjener værnepligt.
- Hvis arbejdet er omfattet af en overenskomstmæssig konflikt.
- Hvis arbejdet omfatter udvikling og fremstilling af krigsmateriel.

VIII. Nedsættelse af hjælp ved afvisning af tilbud – aktivlovens § 39, nr. 3

Hvis en person uden rimelig grund afviser tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om compensation til handicappede i erhverv m.v., en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder foranstaltninger som led i sygeopfølgning, eller har gentagne udeblivelser herfra og udeblivelserne har et så betydeligt omfang, at det kan sidestilles med en afvisning af tilbuddet, en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet m.v.

Kommunen skal inden nedsættelse af hjælpen undersøge, om borgeren havde en rimelig grund til at afvise eller udeblive gentagende gange fra sit tilbud (se afsnit 4 for vurdering af rimelig grund)

IX. Særligt om aktivitetsparate

For borgere, der er vurderet aktivitetsparate, skal kommunen altid vurdere, om der i det konkrete tilfælde foreligger andre forhold, der kan begrunde, at borger ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder, jf. aktivlovens § 13, stk. 8.

Kommunen skal konkret vurdere om fradrag i hjælpen vil fremme den pågældendes rådighed.

Der, hvor en sanktion ikke fremmer rådigheden hos uddannelses-, kontanthjælpsmodtageren eller integrationsydelsesmodtageren, som er visiteret aktivitetsparat, skal der ikke gives en sanktion.

Kommunen skal desuden have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med borger med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v., før der sanktioneres, jf. aktivlovens § 35, stk. 5.

Hvis borgeren ikke selv har oplyst noget om grunden til udeblivelsen, skal kommunen forsøge at få personlig kontakt med borgeren om grunden til udeblivelsen. Det samme gælder, hvis oplysningerne om grunden til udeblivelsen ikke er sikre nok til, at kommunen kan vurdere, at borgeren ikke havde en rimelig grund til udeblive. Den personlige kontakt kan for eksempel være telefonisk eller personlig kontakt på bopæl eller opholdssteder - herunder behandlingssteder.

Hvis kommunen ikke har overholdt denne regel, kan kommunen ikke give borgeren en sanktion. Kommunen skal dokumentere på sagen, hvordan, hvornår og hvor mange gange den har forsøgt at komme i personlig kontakt med borger forud for en afgørelse om sanktion.

X. Praksis – Ankestyrelsens principafgørelser

Ankestyrelsen har følgende principafgørelser på sanktionsområdet.

88-14 Fastslår, at når en aktivitetsparat ydelsesmodtager er udeblevet fra et tilbud, skal kommunen altid vurdere, om der er andre rimelige grunde end de i loven udtrykkeligt nævnte, der kan føre til, at borgeren ikke skal have en sanktion.

Kommunen skal i den forbindelse vurdere, om sanktionen i den konkrete situation vil fremme borgerens rådighed for arbejde eller uddannelse. Hvis det ikke er tilfældet, skal borgeren ikke have en sanktion.

Det kan f.eks. være svær psykisk sygdom, hjemløshed eller misbrugsproblemer.

Fastslår videre, at det er en betingelse for, at kommunen kan give en sanktion, at kommunen før afgørelsen herom har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med borgeren om grunden til udeblivelsen. Hvis kommunen ikke har overholdt denne regel, kan kommunen ikke give borgeren en sanktion.

4-11 Fastslår, at når kommunen skal foretage fradrag i kontanthjælpen, fordi en borger er udeblevet fra et tilbud, så skal fradraget ske inden for tre hele kalendermåneder efter udeblivelsen.

A-24-98 Fastslår, at det er en kontanthjælpsmodtagers eget ansvar at kunne gøre sig bekendt med sin daglige post, og at forholdene er således, at posten kan afleveres.

Det betød, at ansøger var udeblevet fra samtalen uden rimelig grund, og at kommunen havde været berettiget til at fratække i hans kontanthjælp for perioden fra udeblivelsen, til kontakten med kommunen i jobcenteret var genoprettet.

102-16 Fastslår, at såfremt en borger er udeblevet fra et tilbud, skal kommunen afklare, om borgeren har haft rimelig grund til udeblivelsen. Som minimum at spørge, hvorfor borger er udeblevet.

I tilfælde af sygdom skal kommunen fortsætte med at oplyse sagen, indtil den er tilstrækkelig oplyst, til at vurderer om borger var syg og hermed havde rimelig grund til at udeblivelse

19-13 Fastslår, at en kontanthjælpsmodtager, der alene modtager kontanthjælp på grund af arbejdsledighed, kan miste sin ret til kontanthjælp eller få kontanthjælpen nedsat, hvis modtageren uden rimelig grund afslår arbejde, afviser eller udebliver fra tilbud, ikke møder til samtale m.v.

Fastslår videre, at det er en betingelse, at kommunen samtidig med henvisning til arbejde, afgivelse af tilbud, indkaldelse til samtale m.v. skriftligt har informeret ansøgeren eller modtageren af hjælp om hvilken konsekvens, det har for hjælpen, hvis en person uden rimelig grund afslår arbejdet, afviser eller udebliver fra tilbuddet, ikke møder til samtalen m.v., og om, hvilke skridt han skal tage for igen at blive berettiget til hjælp.

Fastslår også, at fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen sker med virkning fra den dag, hvor ansøgeren eller modtageren af hjælp uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 8 a, 13 eller 13 a. Det har ikke betydning, hvornår kommunen meddeler afgørelsen om sanktion.

Fastslår videre, at fradrag og nedsættelser i hjælpen skal ske inden for tre hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet, og at opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 36 kan ske som en samlet opgørelse for en måned, og at det er en betingelse, at kommunen foretager partshøring i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse, samt at der skal ske partshøring forud for afgørelse om sanktion.

39-15 Fastslår, at det er en betingelse for, at kommunen kan give en aktivitetsparat borger en sanktion, at kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at få personlig kontakt med borgeren om grunden til, at borgeren ikke mødte til samtalen, udeblev fra sit tilbud m.v. Kommunen skal forsøge at få personlig kontakt med borgeren, hvis borgeren ikke reagerer på kommunens skriftlige partshøring.

Det er ikke en betingelse, at kommunen rent faktisk opnår kontakt med borgeren. Det beror på en konkret vurdering af oplysningerne i den enkelte borgers sag, hvilke og hvor mange forsøg på personlig kontakt kommunen skal gøre, før kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at få personlig kontakt med borgeren.

Det er som udgangspunkt ikke tilstrækkeligt, at kommunen kun forsøger at få personlig kontakt ved opringninger til borgerens private telefonnummer, og/eller skriver til borgerens private e-mail, hvis der er andre rimelige muligheder for at opnå kontakt. Det kan f.eks. være via borgerens mentor, på borgerens bopæl, eller på borgerens tilbudssted.

Fastslår ligeledes, at kommunen skal dokumentere forsøgene på personlig kontakt på borgerens sag. Kommunen skal notere på borgerens sag, hvordan, hvornår og hvor mange gange kommunen har forsøgt at komme i personlig kontakt med borgeren inden afgørelsen om sanktion.

XI. De konkrete mødesager

6 af sagerne på dagsordenen handler om sanktioner. 5 af sager handler fradrag ved udeblivelse fra en samtale og 1 sag handler om afvisning af tilbud. Ved udeblivelse fra en samtale, herunder telefonisk samtale gives en periodesanktion. Periodesanktion gives, når en forseelse løber over tid. Det betyder, at der ved udeblivelse fra en samtale, sanktioneres med én dagssats pr. dag fra udeblivelsen, og indtil vedkommende igen kontakter jobcenteret. Ved afvisning af tilbud gives der punktsanktion, som indebærer en nedsættelse af hjælpen med et fast beløb (tre dagssatser).

I samtlige sager har Ankestyrelsen i forbindelse sin sagsbehandling undersøgt, om kommunerne har iagttaget vejledningspligten i overensstemmelse med § 35. Det er derfor undersøgt, om kommunerne har drøftet og gennemgået vejledningen med borgeren og udleveret denne til borgeren ved samtalen. Det er også undersøgt, om vejledningen umiddelbart efter samtalen er sendt til borgeren. Kommunernes journalnotater og indholdet heraf spiller i den forbindelse en væsentlig rolle. Hvis der er tale om indkaldelse til første jobsamtale, hvor borgeren skal vejledes om sine pligter, efterser vi om borgeren er vejledt korrekt i forbindelse med indkaldelsesbrevet til første jobsamtale.

I samtlige 6 sager er borgerne vejledt i overensstemmelse med aktivlovens § 35, som trådte i kraft 1. januar 2020. Borgerne har således fået gennemgået den relevante pjece, fået denne udleveret og har fået den tilsendt, eller er borgeren blevet vejledt i indkaldelsesbrevet til første jobsamtale.

Vi har indstillet 3 ud af 6 sager til stadfæstelse. I sagerne var borgerne udeblevet fra en telefonisk samtale. Som årsag for udeblivelserne blev det gjort gældende, at udeblivelsen skyldes, at borgeren ikke var blevet ringet op, eller at borgerens telefon var i stykker, eller at borgeren ikke nåede at besvare opkaldet. I en af sagerne gjorde borgeren gældende, at udeblivelsen skyldes deltagelse i en retssag. Kommunen havde i forbindelse med sagens behandling anmodet om dokumentation for deltagelse i retssagen og vejledt om, at der vil blive truffet afgørelse på det foreliggende grundlag, hvis dokumentation ikke blev fremsendt til kommunen. Borgeren fremsendte ikke yderligere dokumentation. Vi er enige med kommunen i, at udeblivelserne i de 3 sager var uden en rimelig grund.

Vi har indstillet 1 af sagerne til ændring, fordi kommunen foretog fradrag med en forkert sats. Vi er enige med kommunen i, at udeblivelsen var uden rimelig grund.

Vi har indstillet 1 af sagerne til ændring. Sagen omhandler en borger, som for juni 2020 er berettiget til kontanthjælp med brutto 15.355 kr. Sanktionen for udeblivelsen for 23 dage udgjorde i alt 16.100 kr. Kommunen skal alene foretage fradrag med 15.355 kr., da sanktionen ikke kan overstige den beregnede hjælp for måneden. Den del af sanktionen, som overstiger 15.355 kr. bortfalder, og kan ikke overføres til fradrag i efterfølgende måned. Vi er enige med kommunen i, at udeblivelsen var uden en rimelig grund.

Vi har indstillet 1 sag til stadfæstelse, hvor borgeren har afvist et tilbud. Borgeren er visiteret aktivitetsparat. Årsagen, til at borger afviser et tilbud om praktik, er, at han ønsker en praktik, der ligger tæt på hans bopæl. I sagen var praktikstedet inden for en rimelig afstand. Der er ikke en rimelig grund eller andre forhold, der kan begrunde, at han kunne afvise tilbuddet, og det vurderes, at sanktionen vil fremme rådigheden.